

Amnesty International Norge i 2025

Innledning fra styreleder Trygve G. Nordby

Den pågår for tiden mange store prosesser i den internasjonale delen av Amnesty International. Hovedkontoret i London desentraliseres til en rekke mindre kontorer spredd over hele verden. Ved å etablere en tydelig tilstedeværelse i flere regioner har vi større mulighet til å være raskere på plass når brudd på menneskerettighetene faktisk foregår. Denne prosessen er godt i gang, og Amnesty har nå regionale kontorer i Hong Kong, Nairobi, Dakar, Johannesburg og Mexico city. Med flere på trappene.

I august 2015 skal det internasjonale rådet (ICM) vedta en ny fireårig strategi for hele bevegelsen. Denne strategien skal gi retning for alle Amnestykontorer verden over, og AI Norge må finne sine egne prioriteringer innenfor disse.

I lys av de pågående endringene og den nye strategien, mener vi at det er naturlig at vi Amnesty i Norge også ser på vår egen virksomhet. Hvordan bidrar vi best til arbeidet for menneskerettighetene både hjemme og ute?

Styret i AI Norge initierte derfor vinteren 2015 et prosjekt med arbeidstittel «AI Norge 2025». Hensikten er å starte en diskusjon om hva AI Norge skal være fram mot 2025, og hvordan skal organisasjonen for å komme dit. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe med deltagere både fra styret og sekretariat. Byrået Wergeland/Apenes ble leid inn for og fasilitere prosessen. I løpet av vinteren og våren 2015 ble fire workshops avholdt, før vedlagte rapport ble presentert for styret 19. juni 2015. Rapporten er byråets fortolkning og sammendrag av diskusjoner og konklusjoner fra arbeidsgruppen. Dette former nå grunnlaget for en videre diskusjon i styret høsten 2015, diskusjon lokalt i organisasjonen våren 2016, og endelig diskusjon og vedtak under landsmøtet høsten 2016.

Vi gjennomfører denne prosessen fra en posisjon av styrke. AI Norge står støtt, både blant medlemmer, givere, media og beslutningstagere. Hvordan kan vi sikre at denne posisjonen blir ytterligere styrket? Hvordan kan vi være relevante for medlemmer, aktivister og beslutningstagere også i årene som kommer? Dette dokumentet er en begynnelse på en grundig diskusjon for å finne best mulig svar på dette.

Har du som medlem innspill eller spørsmål til diskusjonen så langt, eller til prosessen fremover, ta kontakt med Helle Biørnstad på hbiornstad@amnesty.no

Trygve G. Nordby, styreleder i Amnesty International Norge

AMNESTY
INTERNATIONAL
NORGE
2025

Strategidokument
09.06.15

Bakgrunn og forankring

Amnesty International er i en endringsprosess på internasjonalt nivå. I den forbindelse har hele den internasjonale bevegelsen blitt oppfordret til å se på sin egen virksomhet. Amnesty har en unik posisjon, og nyter en sterk tillit. Hvordan kan dette vedlikeholdes og utvikles?

Det sentrale spørsmålet er: hvilke justeringer er nødvendige, og hvilke konsekvenser får det for hvordan AIN skal arbeide for å bidra til å sikre menneskerettighetene i verden?

Den internasjonale organisasjonen er i ekspansjon og trenger dermed økt innskudd. Til tross at organisasjonen på globalt nivå både har økende medlemsmasse og giverinntekter, er flere av de nasjonale sektorene i stor grad avhengig av tilskudd fra det internasjonale nettverket. Det er stor forskjell på inntjening, medlemsmasse og resultatfokus fra seksjon til seksjon og land til land.

Amnesty International ser derfor et behov for å organisere og posisjonere seksjonene til å møte morgendagens utfordringer og i større grad levere og dokumentere på resultater.

Norge er sammen med et lite knippe andre land identifisert som et foregangsland der lokal inntekt og medlemsmasse er stigende.

Undersøkelser viser at omverdenen i stor grad forbinder Amnesty med menneskerettigheter generelt, de opprinnelige oppgavene og kampsakene. Blant medlemmene er det allikevel få som vet hvilke konkrete oppgaver AIN har - kanskje er dette grunnet et for bredt arbeidsfelt. Et flertall av støttespillerne er kun økonomiske bidragsytere og er ikke aktive.

Når fremtiden skal diskuteres, har AIN et godt utgangspunkt. Det meste fungerer godt i dag og økonomien er god. Samtidig vet vi at en rekke megatrender også vil treffe Amnesty. Man vet ikke hvordan oppslutningen om ideelle organisasjoner vil være i fremtiden. Det er derfor klokt å tenke gjennom hva som er en riktig og bærekraftig posisjon om ti år.

Prosess

Det har vært et ønske om en inkluderende prosess der variert kompetanse, synspunkter og erfaring fra forskjellige deler av AIN har være representert.

Arbeidsgruppen har bestått av rundt 13 deltakere fra styret, ledergruppen og ansatte fra markeds-, økonomi- og kommunikasjonsavdelingen.

Som bakgrunn for arbeidet, har samtlige deltakere hatt tilgang til dokumentene «Organizing AI nationally for greater human rights impact» - og «Taking Injustice Personally – AI's Strategic Goals (2016-2019)», ved siden av medlemsundersøkelser og annet nyttig bakgrunnsmateriale.

Wergeland Apenes ble valgt som fasilitator, og har hatt rolle som prosessforvalter, men ikke en innholdsforvalter. Alle meninger og konklusjoner som presenteres i dette dokumentet er basert på arbeidsgruppens meningsyttringer, og ikke byråets egne.

Det er i perioden april til mai gjennomført fire arbeidsgruppemøter med følgende agenda:

Møte 1	Møte 2	Møte 3	Møte 4
<i>Forankre og definere arbeidsgruppens mandat. Hvilke formål kan Amnesty ha i 2025?</i>	<i>Ekstramøte for å lande diskusjonen om Amnesty Norge hovedformål i 2025</i>	<i>Hvilke virkemidler gir Amnesty best gjennomslagskraft i 2025? Gjennomgang av kunnskapsdeling, engasjement og finansiering som virkemidler for å oppnå hovedmålet.</i>	<i>Øvelse i Hvilke konsekvenser har disse veivalgene for Amnesty sine fremtidige prioriteringer?</i>

Oppgaven til arbeidsgruppen er å presentere et forslag til styringsdokument som tegner veien videre for Amnesty International Norge. Dokumentet skal videreformidles til styret som en anbefaling.

Mandat

Arbeidsgruppen skal gi styret i Amnesty International Norge et forslag om organisasjonens mål i 2025. Arbeidsgruppen skal foreslå konkrete formuleringer med en modell som skal bidra til at AIN har en økt innflytelse, både nasjonalt og internasjonalt.

Godkjent mandat

Følgende mandat ble godkjent i arbeidsgruppen og av styret;

//Hvordan tror vi menneskerettighetsbrudd best kan bekjempes//

Gruppen skal gi innspill til hvilke konsekvenser dette har for:

- Medlemsengasjement
- Kjernesaker, spredning og virkemidler
- Økonomi og bærekraft
- Organisering og samarbeid

Gruppen må også definere områder der det trengs mer kunnskap for å nå Amnesty International Norges mål.

Vurderinger

Arbeidsgruppen har vært klar på at den skal peke på retninger og fokus, ikke konkrete aktiviteter eller direkte konsekvenser for organiseringen. Det viktige er først å sette et hovedformål og ønsker posisjon for AIN 2025, og deretter operasjonalisere dette.

I arbeidet med å utmeisle et formål for AIN i 2025 har det vært fire kategorier som har pekt seg ut. Disse har vært gjenstand for diskusjon og prioritering siden oppstarten av formålsarbeidet.

Det er fire mulige pilarer i AINs fremtidsbilde: Engasjement, Kunnskap, Finansiering og «Vaktbikkje». Alle disse fire begrepene er mer eller mindre intuitive, men det er særlig viktig å ramme inn «Vaktbikkje». Med denne rollen/posisjonen forstår vi å inneha en rolle som påvirker eller øver innflytelse der endring er et sannsynlig utfall. Det å utgjøre en forskjell blir avgjørende for prioritering av saker og saksområder. Det ligger også i rollen at AIN på enkelte områder skal aksle ledertrøya og vise vei.

Når det ble gjort harde prioriteringer kom det klart fram at rollen som «vaktbikkje», «fyrtårn» og «endringsleder» står frem som den viktigste, og at alt annet er virkemidler for å dyrke denne rollen og formålet.

De andre sentrale elementene i Amnesty, nemlig engasjement (både blant medlemmer og bredt i samfunnet for øvrig), kunnskapsdeling og kompetanseheving om menneskerettigheter er svært viktig, men blir støtteverktøy for det overordnede målet.

Under kapittelet «virkemidler» er disse beskrevet ytterligere.

Formål

Arbeidsgruppen har konkludert med at dette bør være Amnesty International Norges formål i 2025:

I 2025 har Amnesty International Norge som formål å være forebygge, bekjempe, avverge og varsle menneskerettighetsbrudd. Denne posisjonen kjennetegnes av innflytelse, tydelighet, vesentlighet, integritet og legitimitet. Med dette menes at AIN:

- Skal øve **innflytelse** for å få til endringer på menneskerettighetsområdet gjennom politisk påvirkningsarbeid
- Skal gå i front og utøve **lederskap** innenfor menneskerettighetsarbeid
- Skal være **tydelig** og konsentrere innsatsen der de kan oppnå størst effekt
- Skal jobbe med saker og områder som er aktuelle og der Amnestys innsats er **vesentlig** for å oppnå endring
- Skal jobbe for å oppnå **legitimitet**, blant annet gjennom å velge saker og områder som gir integritet

Kjennetegnene legger føringer på AINs veivalg fremover. Sagt på en annen måte skal den valgte posisjonen ramme inn fremtidige beslutninger når det gjelder virkemidler, saksområder og kommunikasjon.

Virkemidler

Engasjement, kunnskap og finansiering er definert som sentrale virkemidler for å oppnå hovedformålet.

Engasjement

Alle ideelle organisasjoner må forholde seg til hvordan rekrutteringstilfanget utvikler seg fremover. Makrotrender tyder på at det generelt blir vanskeligere å vekke engasjement og «få tid» fra mennesker fremover.

Engasjement som virkemiddel for å lykkes i menneskerettighetsarbeidet skal kjennetegnes av at det sikrer innflytelse, er tydelig, vesentlig, gir integritet og legitimitet.

AIN skal fortsette å engasjere menneskerettighetsaktivister i Norge i 2025, og aktivismen skal være et strategisk virkemiddel som skal sørge for at Amnesty vokter og forsvarer mot menneskerettighetsbrudd.

Det som ligger som hindre eller barrierer for at AIN skal kunne bruke engasjement for å lykkes som vaktbikkje er at det er utydelig hva vi ber om fra medlemmer og interessenter.

Driverne, som gjør at vi vil lykkes – er at vi har relevante tilbud for medlemmene. Vi er tilpasningsdyktige, og folk kan finne en form for engasjement som passer dem. Det er en høy tillit til sekretariatet, og god dialog med medlemmene.

For å nå formålet gjennom engasjement må AIN gjøre det tydelig hva medlemmer og interessenter kan bidra med og vise at engasjementet har relevans for AINs suksess.

Kunnskap

Kunnskapsdeling er et viktig virkemiddel for å effektivt kunne forsvare, avdekke og forebygge menneskerettighetsbrudd. Kunnskapsdeling som virkemiddel for å lykkes i menneskerettighetsarbeidet skal kjennetegnes ved av at det sikrer innflytelse, er tydelig, vesentlig, gir integritet og legitimitet.

AIN fremhever tilgang til AI sin unike etterforskningsdatabase som et fortrinn. AIN må fortsette å lene seg på denne unike kunnskapen og aktivt arbeide for å sørge for at den kompetansen som utvikles internasjonalt og lokalt vil fortsette å være en solid base for kunnskapsspredning. Dette gjelder både ut i det norske samfunnet, men også blant lokale medlemmer.

For å nå formålet gjennom kunnskapsdeling må AIN dyrke frem den kunnskapen som gjør AIN unik og den kunnskapen som gir AIN en profil som kompetent og ettertraktet som kilde.

Finansiering

Fundraising er et virkemiddel for å lykkes i menneskerettighetsarbeidet skal kjennetegnes ved av at det sikrer innflytelse, er tydelig, vesentlig, gir integritet og legitimitet.

Fundraising skal være en integrert del av arbeidet og skal hovedsakelig følge hovedformålet. I fundraisingsarbeidet skal AIN prioritere aktiviteter som gir mest mulig effekt i forhold til innsats. Dette kan bety en styrking av arbeidet med bl.a. store givere. Den foreslåtte strategien gir ideelt sett ikke rom for aktivitet som rendyrker finansiering som mål. Finansieringen må dermed skje i sammenheng med de andre virkemidlene og ikke på tvers av strategien for øvrig.

I finansieringsarbeidet skal AIN prioritere aktivitet som gir mest mulig effekt. Det kan bety en styrking av arbeidet med storgivere.

Denne matrisen oppsummerer hele posisjonen til Amnesty i 2025, med fokus på hvilke virkemidler som er riktige. «Amnesty 2025» kan byttes ut med «vaktbikkje» eller «fyrårn», etter hva styret mener er det best beskrivende uttrykket.

«Amnesty 2025»

Innflytelse Tydelighet Vesentlighet Lederskap Legitimitet

- Skal øve **innflytelse** for å få til endringer på menneskerettighetsområdet gjennom politisk påvirkningsarbeid
- Skal gå i front og utøve **lederskap** innenfor menneskerettighetsarbeid
- Skal være **tydelig** og konsentrere innsatsen der de kan oppnå størst effekt
- Skal jobbe med saker/områder som er aktuelle og der Amnestys innsats er **vesentlig** for å oppnå endring
- Skal jobbe for å oppnå **legitimitet**, blant annet gjennom å velge saker/områder som gir integritet

Kunnskapsdeling <i>Unik Kompetent</i>	Engasjement <i>Relevant Tydelig medlemsrolle</i>	Finansiering <i>Knyttet til effekt Sum viktigere enn givere</i>
Prioriterte saker		
Organisering		
Samarbeid		

